

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025- 2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	I
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclu de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	NUTRIȚIE ȘI DIETETICĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	Comunicare Medicală						
2.2. Codul disciplinei	ND1211						
2.3 Titularul activităților de curs	Dan Nechita						
2.4 Titularul activităților de seminar	Dan Nechita						
2.5. Gradul didactic	Sef de lucrări						
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	Normă de bază						
2.7. Anul de studiu	I	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul disciplinei (conținut) ²⁾	DC	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate) ³⁾	DOB

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru de activități didactice și de studiu individual)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	3.2 din care: curs	0.5	3.3 seminar/laborator	0.5
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	3.5 din care: curs	7	3.6 seminar/laborator	7
3.7 Examinări	2				
3.8 Total ore studiu individual	58				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					4
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					4
3.9 Total ore pe semestru (1 credit=30 ore)	60				
3.10 Numărul de credite	2				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Amfiteatru cu sistem de proiecție, flippchart/ tablă, ecran; - Pentru participarea la activitatea didactică de tip curs, studenții trebuie să cunoască și să respecte prevederile cuprinse în: Carta UMFCV, Regulamentul didactic și de activitate profesională a studenților, Regulamentul de ordine interioară al disciplinei, Metodologie de examinare a studenților, Cod de etică și deontologie UMFCV; - Nu este acceptată întârzierea studenților și accesul ulterior după ce procesul didactic a început, întrucât influențează cursivitatea expunerii; - Pe perioada desfășurării cursului, studenții vor avea telefoanele mobile închise; - Este interzisă efectuarea de poze/ înregistrări în timpul cursului, fără acordul cadrului didactic.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	- Lucrările practice se desfășoară în spații dotate corespunzător: în Facultatea de Medicină, Corp A, Extensie, sala 601; - Prezența la lucrări practice este obligatorie și condiționată de purtarea echipamentului specific; - Lucrările se organizează pe grupe de studenți, conform orarului. Nu se admite efectuarea lucrărilor practice cu altă grupă decât cea în care este înregistrat studentul; - Vor fi respectate întocmai prevederile din Regulamentul didactic și de activitate profesională a studenților, Regulamentul de ordine interioară al disciplinei; - Se urmărește respectarea riguroasă a normelor de igienă, siguranță și conduită profesională; - Pe perioada desfășurării lucrărilor practice studenții vor avea telefoanele mobile închise;

	- Este interzisă efectuarea de poze/ înregistrări în timpul activităților practice, fără acordul cadrului didactic; - Nu este acceptată întârzierea studenților și accesul ulterior după ce activitatea didactică a început, întrucât influențează desfășurarea acesteia.
--	--

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE (prin parcurgerea și promovarea disciplinei)	
COMPETENȚE PROFESIONALE	• Utilizarea eficientă a tehnicilor de comunicare medicală: Capacitatea de a formula mesaje simple, clare și concise, evitând jargonul medical inutil în consilierea nutrițională. • Construirea și gestionarea relației nutriționist-pacient: Abilitatea de a crea un cadru de discuție amiabil care să reducă anxietatea pacientului și să favorizeze dezvăluirea nevoilor (nutriționale) ale acestuia. • Evaluarea și creșterea complianței la tratament: Monitorizarea gradului de acceptare a regimului alimentar și utilizarea feedback-ului descriptiv pentru a corecta erorile de interpretare ale pacientului. • Adaptarea intervenției nutriționale la contextul psihosocial: Integrarea valorilor culturale, a condițiilor de viață și a stării emoționale a pacientului în planul de îngrijire.
COMPETENȚE TRANSVERSALE	• Comunicarea etică și empatică: Manifestarea unei atitudini de acceptare necondiționată și respect față de autonomia pacientului, indiferent de vârstă sau patologie. • Lucrul în echipă multidisciplinară: Colaborarea cu medicii și asistenții medicali prin transmiterea unor informații precise și primirea feedback-ului profesional de la toate părțile implicate în proces. • Autodezvoltare profesională: Capacitatea de a reflecta asupra propriului stil de comunicare și de a corecta ticurile sau atitudinile și comportamentele care pot bloca dialogul

7.1 OBIECTIVELE DISCIPLINEI:

OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI: Dezvoltarea abilităților teoretice și practice necesare stabilirii unei relații terapeutice eficiente între nutriționist și pacient, bazată pe înțelegerea proceselor de comunicare, empatie și ascultare activă, în scopul creșterii complianței la tratamentul dietetic.
OBIECTIVELE SPECIFICE: • Însușirea fundamentelor comunicării: Să descrie și să folosească adecvat axiomelor comunicării și a importanței planului relațional în paralel cu cel al conținutului; formularea unor mesaje clare, ușor de înțeles și urmat de către pacient • Stăpânirea limbajului paraverbal și non-verbal: Să utilizeze corect tonul, volumul și gestică pentru a întări mesajul nutrițional și a evita distorsiunile. • Dezvoltarea abilităților de ascultare activă: Să aplice riguros tehnicile de parafrază, clarificare și feedback pentru a asigura recepționarea corectă a instrucțiunilor de către pacient. • Adaptarea comunicării pe grupe de vârstă: Să adapteze/ personalizeze discursul medical pentru copii (prin joc și empatie) și pentru vârstnici (prin răbdare și simplificare). • Managementul barierelor și conflictelor: Să identifice blocajele în ascultare și utilizarea mesajelor de tip „Eu” pentru a gestiona situațiile tensionate.

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

Cunoștințe • Analizează mecanismele intrinseci ale comunicării umane: Definește comunicarea corect și stăpânește modelele de comunicare eficientă, conform cu literatura de specialitate actuală. • Identifică și explică Axiomele Comunicării: Înțelege profund specificitățile actului comunicării și impactul variabilelor asupra mesajului perceput. • Decodifică componentele mesajului: Recunoaște importanța critică a comunicării non-verbale și paraverbale în raport cu cea verbală în contextul interacțiunii clinice. • Sistematizează barierele în ascultare: Identifică corect cele 12 blocaje care ar putea compromite recepția corectă a nevoilor nutriționale ale pacientului. • Înțelege particularitățile psihopedagogice ale vârstelor: Cunoaște etapele de dezvoltare cognitivă a copilului dar și a modificărilor psiho-fiziologice ale vârstnicului, esențiale pentru adaptarea consilierii dietetice. • Studentul/absolventul identifică perspectiva multidisciplinară și interdisciplinară asupra comportamentului persoanelor sănătoase și al celor bolnave, descrie, identifică și sumarizează tehnici de comunicare medicală și relaționare în relație cu pacientul, în contextul medical, psihologic și social care condiționează starea de sănătate.

Aptitudini

La finalizarea disciplinei, studentul va fi capabil să:

- Implementeze tehnici de ascultare activă: Utilizarea riguroasă a parafrazării (pentru verificarea înțelegerii), a clarificării (pentru eliminarea ambiguităților) și a feedback-ului descriptiv (non-evaluativ).
- Utilizeze comunicarea asertivă: Conversia judecăților de valoare în „mesaje de tip EU” (descrierea observației, a emoției și a nevoii proprii) pentru a evita defensivă pacientului și a gestiona situațiile de conflict.
- Personalizeze discursul medical: Adaptarea tonului, volumului și vitezei vorbirii în funcție de profilul pacientului, evitând jargonul tehnic în favoarea unor mesaje simple, clare și concrete.
- Optimizeze complianța terapeutică: Capacitatea de a negocia obiective realiste și măsurabile cu pacientul și de a elabora materiale scrise (planuri alimentare, broșuri) care să susțină schimbarea stilului de viață.
- Studentul/absolventul utilizează concepte și instrumente analitice pentru a examina contextul psihologic și social care condiționează starea de sănătate și pentru a asigura comunicarea și relaționarea în mediul real și virtual, în cadrul echipei și în relație cu pacientul

Responsabilitate și autonomie

La finalizarea disciplinei, studentul va fi capabil să:

- Manifeste o atitudine de parteneriat terapeutic: Asumarea rolului de „ascultător real”, care valorizează necondiționat persoana din fața sa, dincolo de diagnosticul nutrițional.
- Exercite auto-reflexivitatea profesională: Capacitatea de a-și monitoriza și corecta propriile stereotipii (ex: prejudecățile legate de bătrânețe) și „ticuri” comunicaționale care pot bloca relația cu pacientul.
- Asigure etica comunicării medicale: Responsabilitatea pentru impactul emoțional al mesajelor transmise și pentru menținerea demnității pacientului în orice context clinic.
- Gestioneze autonom relația cu aparținătorii: Abilitatea de a media comunicarea între nevoile pacientului (copil sau vârstnic) și așteptările familiei, păstrând focusul pe interesul superior al pacientului.
- Studentul/absolventul proiectează, aplică și gestionează strategii de comunicare și relaționare în mediul real și virtual, în cadrul echipei și în relație cu pacientul, în contextul medical, psihologic și social care condiționează starea de sănătate.

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
Tema 1: Abilități fundamentale de comunicare	1
Axiomele comunicării; abilitatea de a vorbi; modelul de comunicare eficientă	
Tema 2: Tehnici de comunicare	1
Comunicarea nonverbală; comunicarea paraverbală; abilitatea de a asculta; blocaje în ascultare	
Tema 3: Alte tehnici de comunicare	1
Tehnici de ascultare activă; atitudini în ascultare; exprimarea prin cuvinte; stiluri de comunicare; mesaje „eu”	
Tema 4: Elemente de comunicare medicală	1
Generalități, distorsii și blocaje, comunicarea diagnosticului, situații dificile de comunicare	
Tema 5: Alte elemente de comunicare medicală și strategii de ajutor	1
Principii, metode, rezultate în comunicarea terapeutică; mecanisme de coping/ apărare și strategii de ajutor	
Tema 6: Comunicarea bazată pe nevoile pacienților	1
Specificități de comunicare pentru pacientul: anxios, furios, cronic, muribund, nealfabetizat, cu deficiente	
Tema 7: Comunicarea terapeutică în funcție de nevoi	1
Cum comunicăm cu pacientul: minor, vârstnic, cu diferențe culturale, cu dureri, cu boli stigmatizante	
TOTAL	7
8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
Tema 1: Abilități fundamentale de comunicare	1
Axiomele comunicării; abilitatea de a vorbi; modelul de comunicare eficientă	
Tema 2: Tehnici de comunicare	1
Comunicarea nonverbală; comunicarea paraverbală; abilitatea de a asculta; blocaje în ascultare	
Tema 3: Alte tehnici de comunicare	1
Tehnici de ascultare activă; atitudini în ascultare; exprimarea prin cuvinte; stiluri de comunicare; mesaje „eu”	
Tema 4: Elemente de comunicare medicală	1
Generalități, distorsii și blocaje, comunicarea diagnosticului, situații dificile de comunicare	
Tema 5: Alte elemente de comunicare medicală și strategii de ajutor	1
Principii, metode, rezultate în comunicarea terapeutică; mecanisme de coping/ apărare și strategii de ajutor	
Tema 6: Comunicarea bazată pe nevoile pacienților	1
Specificități de comunicare pentru pacientul: anxios, furios, cronic, muribund, nealfabetizat, cu deficiente	
Tema 7: Comunicarea terapeutică în funcție de nevoi	1
Cum comunicăm cu pacientul: minor, vârstnic, cu diferențe culturale, cu dureri, cu boli stigmatizante	
TOTAL	7

BIBLIOGRAFIE

1. Laurie Kelly McCorry and Jeff Mason - Communication Skills for the Healthcare Professional, Enhanced Edition 2nd Edition, 2020
2. Carol Tamparo, Wilburta Lindh, Michelle Blesi - Therapeutic Communication for Health Care Professionals (MindTap Course List) 5th Edition, 2023
3. Shaikh Hasan Anwer - The Art of Bedside Communication: Bridging Medical Expertise with Human Connection, 2025
4. David R. Beukelman Ph.D., Janice C. Light Ph.D. - Augmentative & Alternative Communication: Supporting Children and Adults with Complex Communication Needs Fifth Edition, 2020

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

Disciplina de Comunicare Medicală este concepută pentru a alinia pregătirea studenților la standardele actuale din sănătate, unde dieteticianul nu este doar un furnizor de date tehnice, ci un agent al schimbării comportamentale:

- Așteptările Angajatorilor (Clinici, Spitale): Aceștia solicită specialiști capabili să gestioneze pacienți dificili sau anxioși. Cursul răspunde prin tehnici de control al distorsiunilor și blocajelor cauzate de anxietatea socială a pacientului.
- Asociațiile Profesionale de Dietetică: Accentuează importanța „îngrijirii centrate pe pacient”. Programul acoperă acest aspect prin modulele de empatie și adaptare la nevoile specifice ale vârstnicilor (evitarea elderspeak-ului, răbdare în fața uitării) și copiilor (gestionarea fricii de proceduri).
- Comunitatea Epistemică (Universitară): Se bazează pe principiile comunicării din literatura de specialitate dar și pe psihologia dezvoltării, asigurând o fundamentare științifică a modului în care informația este procesată și acceptată, integrată de către receptor.
- Eficiența Clinică: Prin predarea feedback-ului descriptiv și a regulilor de aur pentru mesajele verbale, cursul pregătește nutriționistul pentru o practică medicală în care eroarea de interpretare este minimizată, salvând timp și resurse.

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc În cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor) activitatea se poate desfășura și online folosind platforme informatice agreate de către Facultate/Universitate (ex. Webex meeting).
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegerea, expunerea în actualitate, conversația examinatorie, analiza, sinteza, compararea, generalizarea, învățarea interactivă în scopul realizării feedback-ului, explicarea unor probleme evidențiate de studenți, prezentarea cu mijloace audio-vizuale
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: Demonstrația cu obiecte în stare naturală, metoda exercițiului, conversația dezbateri.
Studiu individual	Observația, studiul de caz, lucrul cu manualul, documentarea realizate înaintea fiecărui curs și a fiecărei lucrări practice, și înainte de examen

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	3	Sediul disciplinei	Ultimele 2 săptămâni ale semestrului	Titular disciplină	Conform orarului de la disciplină
Program de consultații/ cerc științific studențesc	2 ore/săpt	Sediul disciplinei	Săptămânal	Titular disciplină	Tema din săptămâna respectivă
Program pentru studenții slab pregătiți	4 ore/sem	Sediul disciplinei	Ultimele două săptămâni	Titular disciplină	În funcție de necesitățile studenților

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
-------------------	-------------------	--------------------	-------------------------

Curs	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen (scris)/ sistem grilă	40%
Lucrări practice	Formativa prin sondaj în timpul semestrului Periodică în timpul semestrului, Sumativă în în ultima săptămână a semestrului	Examen scris/sistem grila	30%
Verificări periodice			20%
Evaluarea activității individuale			10%
Standard minim de performanță •Cunoasterea terminologiei anatomice •Recunoașterea elementelor anatomice care alcătuiesc corpul uman și a relațiilor dintre ele			minim 50% la fiecare componentă a evaluării
13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ			
Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)			
Programare ore	Locul desfășurării		Responsabil
A treia vineri din lună	Sediul disciplinei		Titular disciplină

Data avizării in departament: 18.09.2025

Director de departament,
Conf. Univ. Dr. Radu Lucrețiu

Coordonator program de studii,
Prof. Univ. Dr. Dana Maria
Albulescu

Responsabil disciplină,
Sef Lucrări Dr. Dan Nechita